

Wielkanocne pisanki i kraszanki – techniki przygotowywania

W wielu kulturach jajko jest symbolem życia i odrodzenia. Wiązą się z nim liczne wierzenia, obyczaje i obrzędy. W tradycji chrześcijańskiej jest jednym z najważniejszych symboli Wielkanocy, a zwyczaj jego dekorowania znany jest od stuleci. Najstarsze polskie pisanki pochodzą z X wieku z wykopalisk na Opolszczyźnie i w okolicach Wrocławia.

Jaja gotowane w naturalnych barwnikach przybierały najrozmaitsze kolory i odcienie. Dziś zwykliśmy nazywać pisankami wszystkie świąteczne jaja, niezależnie od techniki, jaką je wykonano. Jaja zabarwione na jednolity kolor to *kraszanki*, *malowanki* zwane również *byczkami*. Jeżeli na jednolitym tle widnieją desenie wydrapane ostrym narzędziem, mamy do czynienia z rysowanką lub skrobanką. Pisanka z kolei powstaje metodą „batikową”: najpierw skorupkę pokrywa się ornamentami wykonanymi różnokolorowym roztopionym woskiem (czynność tę nazywa się „pisanie”), a następnie gotuje w barwniku. Do pisania, nakładania wosku na jajka może posłużyć szpilka, słomka, cienki pieniążek lub koniec sznurowadła. Sposób i technika malowania pisanek, są bardzo zróżnicowane i niejednokrotnie świadczą o naszej kreatywności.

Technik zdobienia wielkanocnych jaj jest znacznie więcej - oklejanie kolorową włóczką (np.: w rejonie Tarnowa), miniaturowymi kolorowymi wycinkami (na Kurpiach) czy bardziej współczesne wywiercanie ażurowych wzorów w wydmuszkach. Dziś jaja barwi się sztucznymi barwnikami, maluje farbami akrylowymi, okleja koronką, delikatnymi tkaninami czy pasmanterią. Oczywiście wszystkie techniki są dozwolone i zależą tylko od inwencji twórcy.

1. Pisanka woskiem malowana

Do wykonania potrzebne będą:

- jajka
- metalowy spodeczek

- wosk pszczeli
- patyczek drewniany z końcówką do „pisania”
- cebulak – w garnku gotujemy wodę z łupinami cebuli (oddzielnie łupiny z cebuli czerwonej i żółtej – otrzymamy na końcu dwa wymagane kolory pisanek)

2. Brokatowa pisanka

Do wykonania potrzebne będą:

- kolorowy brokat
- klej na bazie wody
- pędzelek
- miseczka
- gotowane jajka lub wydmuszki

3. Oryginalne pisanki marmurkowe

Do wykonania potrzebne będą:

- surowe jaja
- atrament niebieski, czarny lub zielony (może być tusz)
- łupiny od cebuli, żółtej i czerwonej
- bandaż
- nitka
- garnek
- gumowe rękawiczki

4. Urocze pisanki owieczki

Do wykonania potrzebne będą:

- jajka ugotowane na twardo – najlepiej o jasnobrązowej skorupce
- pomponiki dekoracyjne białe różnej wielkości
- biały usztywniony filc
- małe pomponiki lub drucziki kreatywne w kolorze białym na łapki

- czarny marker lub cienkopis
- mocny klej

5. Pisanka ze styropianu z kolorowymi wstążeczkami

Do wykonania potrzebne będą:

- jajka ugotowane na twardo bądź jajka styropianowe
- wstążeczki bądź ozdobne gumki z pasmanterii
- klej

6. Pisanka zajaczek – atrakcyjna ozdoba wielkanocnego stołu

Do wykonania potrzebne będą:

- jajko (wydmuszka lub ugotowane na twardo) – koniecznie z białą skorupką
- druciki kreatywne w kolorze białym
- biały usztywniony filc
- dwa małe pomponiki na łapki
- czarny cienkopis lub mazak
- pistolet z klejem na gorąco lub mocny klej

7. Pisanki z koralikami

Do wykonania potrzebne będą:

- wydmuszki lub jajka styropianowe, które wcześniej można pomalować farbą akrylową w kolorze zbliżonym do koralików
- klej
- kolorowe koraliki
- farbki, pędzelek, kolorowe piórka lub inne ozdoby

8. Roślinne stempelki na pisankach

Do wykonania potrzebne będą:

- kwiatki, listki
- jajka
- pończocha
- obierki z cebuli
- garnek z wodą

Oto, jak zrobić pisanki z roślinnymi motywami:

1. Układamy wybrane rośliny na powierzchni jajka.
2. Tak przygotowaną kandydatkę na pisankę chowamy do pończochowej skarpetki.
3. Do garnka z gotującą się wodą, w której znajdują się cebulowe łupiny, wrzucamy naszą skarpetkę z jajkiem i gotujemy.

9. Wielkanocne pisanki z pietruszki

Do wykonania potrzebne będą:

- jajka
- zielona pietruszka z dosyć dużymi liśćmi
- skarpetki lub podkolanówki
- brązowe łupinki z cebuli lub gotowe barwniki do jajek
- garnek i woda potrzebna do ugotowania jajek

Ten roślinny motyw to doskonała metoda na wielkanocne pisanki. Pietruszkę namaczamy w wodzie i przyklejamy do jajka. Otoczone pietruszką jajko wkładamy do skarpetki i zawiązujemy całość. Tak przygotowane jajko wkładamy do wody z łupinkami z cebuli i gotujemy przez kilkanaście minut.

10. Mięciutka pisanka powlekana muliną

Do wykonania potrzebne będą:

- wydmuszka jaja przepiórczego (lub kurzego)
- kolorowa mulina
- klej
- pędzelek do kleju
- nożyczki

Wychowawczynie świetlicy zachęcają tych wszystkich, którzy jeszcze nie przygotowali wielkanocnych pisanek do wykonania powyżej zaprezentowanych.